

Choroby układu krążenia

Są jednym z głównych powodów śmierci. Nazywamy je chorobami cywilizacyjnymi, ale to nie cywilizacja odpowiada za nasze problemy. Pracujemy na nie sami. Oczywiście nie mówimy tutaj o wadach wrodzonych.

Do chorób układu krążenia zalicza się: nadciśnienie tętnicze, niedokrwienie mięśnia sercowego (choroba wieńcowa zwana popularnie „wieńcówką”), niewydolność krążenia, niewydolność serca, zaburzenie rytmu serca, zawały, wylewy, a także miażdżycę, żylaki i zapalenia żył. Wszystkie choroby krążenia są ze sobą powiązane – rzadko jedna występuje bez kolejnej. Dlatego spójrzmy na układ krwionośny wraz z sercem jako na całość, traktując poniższy słowniczek tylko jako wyjaśnienie najczęściej używanych pojęć.

Zawał serca

Nadciśnienie tętnicze

Jest najbardziej rozpowszechnioną chorobą układu krążenia. Co trzeci dorosły Polak na nie cierpi. Choroba może nie dawać żadnych objawów, warto więc regularnie mierzyć ciśnienie. Nadciśnienie, jak sama nazwa wskazuje, polega na tym, że w naszych tętnicach ciśnienie krwi jest zbyt wysokie. Pracujemy na nie, niewłaściwie się odżywiając i denerwując się. Nadciśnienie prowadzi do zawałów serca, udarów mózgu i niewydolności serca.

Niedokrwienie mięśnia sercowego

W skrajnej postaci prowadzi do zawału. Jest spowodowane nieprawidłowym krążeniem, którego podłożem są niedrożne tętnice wieńcowe. Naczynia krwionośne są zapchane przez blaszki miażdżycowe i przez to do serca dostaje się mniej krwi, a co się z tym bezpośrednio wiąże – mniej tlenu i substancji odżywczych. Niedokrwienie mięśnia sercowego powoduje bóle w klatce piersiowej i duszności. Zawał serca i niedokrwienie mięśnia sercowego są najczęstszymi przyczynami zgonów w Polsce (około 100 tys. zawałów rocznie, w tym 40 tys. przypadków śmiertelnych).

Miażdżycy (płytki miażdżycowa)

Potocznie nazywa się ją sklerozą. To przewlekła choroba tętnic. Polega na tym, że w tętnicach gromadzi się cholesterol i lipidy (tłuszcze), co prowadzi do zmniejszenia światła tętnic. Kolejnym etapem jest zwapnienie naczyń krwionośnych (zmniejszenie elastyczności). W efekcie miażdżycy prowadzi do niedokrwistości, zakrzepów, krwinków, pęknięć naczyń krwionośnych, zawałów i udarów.

Zawał (martwica)

Jest spowodowany niedostarczeniem sercu krwi (i tym samym tlenu) na skutek zapchania naczyń krwionośnych. Polega na tym, że tkanki serca zaczynają obumierać. Zawał może także dotyczyć mózgu.

Wylew (udar mózgu krwotoczny)

Polega na tym, że w mózgu pęka naczynie krwionośne. Wylew jest skutkiem nadciśnienia lub powstania tętniaka w mózgu.

Udar mózgu niedokrwienno

Dochodzi do niego, gdy zapchane naczynia krwionośne nie dostarczą do części mózgu tlenu. Rozległym udarom towarzyszy często paraliż części ciała lub całej jednej strony ciała. Niekiedy paraliż ustępuje.

Żylaki

Są spowodowane nieprawidłową strukturą żył, które zaczynają się skręcać. Prowadzi do nich niewydolność serca. Najczęściej żylaki są spowodowane brakiem ruchu i niewłaściwym odżywianiem.

■ Hanna Żurawska

rys. Fotosystem